

Tilskudspuljer til fangst og lagring af CO₂

Med den politiske aftale om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ fastlægges principperne for udmøntningen af puljen til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ fra klimaaftalen for energi og industri. Udmøntningen af puljen understøtter og skal ses i sammenhæng med den netop aftalte tilskudspulje til negative udledninger, der er en del af den grønne delaftale om Finansloven for 2022.

De to tilskudspuljer udgør en samlet støtteplatform, hvor energiintensiv industri, affaldsforbrændingsanlæg samt el- og fjernvarmeværker kan støttes af puljen til fangst, lagring og anvendelse af CO₂, mens CO₂-fangst fra biogasopgraderingsanlæg, pyrolyseanlæg (biokul) og CO₂-fangst direkte fra atmosfæren kan støttes af puljen til negative udledninger.

Pulje til fangst, lagring og anvendelse af CO₂

Et bredt flertal i Folketinget blev med klimaaftalen for energi og industri d. 22. juni 2020 (KEI20) enige om at satse massivt på fremtidens teknologier og afsatte derfor en pulje på 16 mia. kr. til at støtte fangst, anvendelse og lagring af CO₂.

Med aftalen om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ opdeles puljen på 16 mia. kr. i to faser. Første fase af udmøntningen sigter mod at realisere CO₂-reduktioner på 0,4 mio. ton årligt fra 2025. Med denne aftale tages der kun stilling til udmøntning i første fase af puljen, mens der udstikkes retningslinjer for den senere udmøntning.

Puljen skal bidrage til at reducere de forbrændings- og procesudledninger, der ellers er svære at gøre noget ved i energi- og industriktoren. For de dele af sektorerne, hvor CO₂-udledningerne kommer fra biogene kilder, vil fangst og lagring af CO₂ kunne bidrage med negative udledninger.

Midlerne fra første fase af puljen understøtter, at fangst, transport og lagring bliver idriftsat på samme tid. Det er nødvendigt at have en sammenhængende værdikæde for fangst, transport og lagring for at realisere reduktionerne i 2025. Støtten vil som udgangspunkt gives over en lang periode, så der skabes sikkerhed for investorer i alle led i værdikæden og for realisering af de forventede reduktioner.

For en række CO₂-udledere kan der på længere sigt (typisk i 2030'erne) opstå et alternativ til lagring af CO₂, fx anvendelse af CO₂ til produktion af PtX-brændstoffer. Dette gælder eksempelvis biomassefyrede kraftvarmeværker med lang levetid. Udmøntningen af CCUS-puljen vil søge at tage hensyn til de aktører, der forventer at ville anvende CO₂ fra punktkilden til andre formål end lagring på en måde, der bidrager til realiseringen af Danmarks klimamål.

Pulje til negative udledninger

Med den grønne delaftale om finansloven for 2022 (FL22) er der indført en ny pulje på 2,5 mia. kr. med henblik på at realisere negative udledninger på yderligere 0,5 mio. ton i 2025 gennem CO₂-fangst. Puljen opererer med en støtteperiode på 8 år, hvilket har til hensigt at sikre, at de billigste biogene kilder ikke forpligtes langsigtet til lagringsformål, men kan frigives til anvendelsesformål fra omtrentligt tidspunkt for energiøernes idriftsættelse. Puljen bidrager dermed til at sikre fleksibilitet mellem lagring og anvendelse af CO₂.

Med puljen kan der gives støtte til negative udledninger fra CO₂-fangst ved biogasopgradering og efterfølgende lagring i undergrunden, produktion af biokul gennem pyrolyse ved nedpløjning på landbrugsarealer og kulstoffangst direkte fra atmosfærens CO₂-indhold og lagring i undergrunden (DACCS).

Det vil ikke være muligt at få tildelt midler fra puljen til negative udledninger samtidigt med tildeling af midler til samme aktivitet fra puljen til fangst, lagring og anvendelse af CO₂.

De to tilskudspuljer skal sikre omkostningseffektive drivhusgasreduktioner, der kan bidrage til realiseringen af klimamålene. Nedenfor skitseres formålet med de to forskellige tilskudspuljer ift. målgrupper og hvem, der kan søge puljerne mv.

	Pulje til fangst, lagring og anvendelse af CO ₂ (KEI20)	Pulje til negative udledninger (FL22)
Centrale hensyn	Forudsatte reduktioner, klyngedannelse, støtte til hele værdikæden, samtidighed mellem fangst, transport og lagring, investorsikkerhed i værdikæden	Nye reduktioner, accelereret indsats allerede i 2024, stor vægt på fleksibilitet mellem lagring og anvendelse
FN-opgørelsesprincip	Reduktioner/negative udledninger	Negative udledninger
Klimaeffekt i 2025/2030 (mio. ton per år)	0,4/0,9	0,5/0,5
Udledningskilde	CCS på røggasser ved forbrænding	CCS på biogene kilder uden forbrænding
Sektorer	CCS på røggasser fra fx industri og affaldsforbrænding, el- og fjernvarme (inkl. biomasse)	CO ₂ -fangst ved biogasopgradering, pyrolyse (biokul) og DAC
Støttemodel	Første udbud: Prækvalifikation, åben-bog forhandling el. markedsdialog	2-årigt udbud
Samlet støtte	16 mia.	2,5 mia.